TE-palvelut
tjänster | services

10.5.2022

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta perjantai 13.05.2022 klo 11.00 / HE 61/2022 vp / Asiantuntijapyyntö

Uudenmaan TE-toimiston lausunto: HE 61/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana olevien kuntien työttömyysturvaan liittyviä tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Hallituksen esitys laiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta

Uudenmaan TE-toimisto katsoo esityksen olevan toivottu ja odotettu. Uudenmaan TE-toimisto toivoo lakimuutoksen tulevan voimaan mahdollisimman nopealla aikataululla.

*1. Työllisyyden edistämisen kuntakokeilun kokeilualueen kunnille siirrettäisiin toimivalta antaa työvoimapoliittisia lausuntoja omien asiakkaidensa oikeudesta työttömyysetuuteen niissä asioissa, joissa toimivalta on nykyisin työ- ja elinkeinotoimistolla, ja joiden käsittelyä ei ole keskitetty valtakunnallisesti Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimistolle. Keskeisimmät näistä lausunnoista koskevat toistuvan työvoimapoliittisesti moitittavan menettelyn johdosta asetetun työssäolovelvoitteen jälkeistä etuusoikeutta ja koulutusta vailla olevan nuoren etuusoikeuden palautumista. (***12 a § 1 momentti** *Työvoimapoliittinen lausunto).*

Uudenmaan TE-toimisto kannattaa esitystä, koska se yksinkertaistaa ja nopeuttaa asiakkaiden työttömyysturva-asioiden sujuvaa hoitamista. Nykyinen toimintamalli on aiheuttanut haasteita käsittelyaikoihin ja toimivaltakysymyksiin liittyen. Asiakkaiden kannalta muutos olisi erinomainen, koska kokeilualueen kunnan ei enää tarvitsisi pyytää alueellista TE-toimistoa selvittämään työssäolovelvoitteen täyttymistä ja antamaan siitä lausuntoa. Lausunnon saaminen nopeutuisi muutoksen myötä huomattavasti ja muutos vähentäisi alueellisten TE-toimistojen työtä. Muutos vähentäisi myös Uudenmaan TE-toimiston Työttömyysturva -vastuualueen työtä tilanteissa, joissa huomataan, että ennen asiantuntijalausunnon antamista tulee selvittää voimassa olevan työssäolovelvoitteen täyttyminen. Pyynnön työssäolovelvoitteen täyttymisen selvittämisestä voisi lähettää suoraan kunnalle, jonka ei enää tarvitsisi pyytää lausuntoa vielä erikseen alueelliselta TE-toimistolta. Uudenmaan TE-toimiston käsityksen mukaan HE-luonnoksen perusteella Työttömyysturvan vastuualue voisi jatkossa myös itse todeta kuntakokeiluasiakkaiden työssäolovelvoitteet täyttyneiksi esitysluonnoksen toisen ehdotuksen (12 a § 2 momentti) toteutuessa.

Uudenmaan TE-toimisto kannattaa ehdotusta siitä, että kokeilualueen kunta voisi jatkossa antaa lausunnon päätoimisista opinnoista tilanteissa, joihin ei liity harkintaa. Epäselvissä tilanteissa on asiakkaan kannalta hyvä, että viime kädessä velvollisuus lausunnon antamiseen olisi edelleen Uudenmaan TE-toimistolla. Uudenmaan TE-toimiston näkemyksen mukaan sisäisellä ohjeistuksella voidaan estää se, että edellä mainittuja opintoja ei siirretä matalalla kynnyksellä Uudenmaan TE-toimiston lausuttavaksi.

Uudenmaan TE-toimisto kannattaa myös ehdotusta siitä, että Uudenmaan TE-toimisto arvioisi opintojen päätoimisuuden niissä tilanteissa, joissa työnhakijalla on opintojen aikaista työhistoriaa, omassa työssä työllistymistä tai yritystoimintaa.

*2. Lisäksi ehdotetaan, että Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto voisi hoitaessaan keskitetysti sille säädettyjä työttömyysturvatehtäviä antaa lisäksi työvoimapoliittisen lausunnon muistakin kuin asetuksessa nimenomaisesti mainituista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä kokeilualueen kunnan asiakkaana olevan työnhakijan osalta. (***12 a § 2 momentti** *Työvoimapoliittinen lausunto)*

Uudenmaan TE-toimisto kannattaa esitystä, koska se yksinkertaistaa, sujuvoittaa ja nopeuttaa työttömyysturvaprosessia asiakkaan kannalta. Nykyinen toimintamalli on aiheuttanut haasteita käsittelyaikoihin ja toimivaltakysymyksiin liittyen. Asiantuntijakäsittelyn yhteydessä annetaan usein asiantuntijalausuntojen lisäksi myös peruslausuntoja. Kuntakokeiluasiakkaiden peruslausuntojen antamisen keskittäminen vain kunnille on aiheuttanut esimerkiksi sen, että asiakkaat ovat joutuneet odottamaan monesti pitkäänkin sitä, että tarvittava peruslausunto on annettu, ja todellinen käsittelyaika on heidän osaltaan ylittänyt TEM:n asetuksessa (1556/2016) säädetyn 30 päivän määräajan työvoimapoliittisen lausunnon antamiselle.

Toimivaltakysymyksien pohdinta on vienyt asiantuntijoilta paljon työaikaa, koska he joutuvat usein tarkistamaan, onko heillä toimivaltaa antaa tarvittava lausunto. Virheiden syntymistä ei ole voitu välttää. Uudenmaan TE-toimiston näkökulmasta ehdotettu muutos sujuvoittaisi huomattavasti kuntakokeilun asiakkaiden työttömyysturvan asiantuntijalausuntojen käsittelyä.

Uudenmaan TE-toimiston lausunnossa esitysluonnokseen toivottiin, että esitykseen tulisi selvennettäväksi tulisi se, voiko Uudenmaan TE-toimiston työttömyysturvan vastuualue antaa työvoimapoliittisia lausuntoja, jotka poikkeavat edelle kuntakokeilun aiemmasta tulkinnasta ja lausunnosta. Tähän on nyt otettu esityksessä kantaa toteamalla, että “Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto ei kuitenkaan voisi ratkaista sellaista työnhakijan työttömyysetuusoikeutta koskevaa asiaa, jonka kokeilualueen kunta olisi jo aiemmin ratkaissut. Vastaavasti kokeilualueen kunta ei voisi ratkaista sellaista asiaa, jonka Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto olisi jo aiemmin ratkaissut.” Uudenmaan TE-toimisto näkee tässä ongelmana sen, että jos käsiteltäessä työnhakijan työttömyysturva-asiaa, huomataan toisen viranomaisen tekemä virheellinen lausunto eikä kyseinen viranomainen suostu

sitä korjaamaan vaan on asiasta eri mieltä. Tämä viivyttää tarpeettomasti työnhakijan asian ratkaisemista.

*3. Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että kokeilualueen kunnat antaisivat asiakkaidensa osalta työttömyysetuuden maksajalle ilmoituksen työnhakijan menosta työnhakuun toiseen EU- tai ETA-maahan tai Sveitsiin. (**12 b §** Ilmoitus menemisestä työnhakuun toiseen valtioon)*

Uudenmaan TE-toimisto katsoo, että ehdotus on kannatettava ja nopeuttaa työnhakumatkalle lähtevän työnhakijan lausunnon saamista.

Nimike	Ratkaisijan nimi

Liitteet	Kirjoita tähän
Jakelu	Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
Tiedoksi	Kirjoita tähän

Tämä asiakirja KEHA/3690/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/3690/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Manelius Kristian 10.05.2022 15:19

Hyväksyjä Helenius Minna 10.05.2022 15:46